

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Saskia Brouwer

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
5306470

nota

Beslisnota bij Voortgangsbrief Slachtofferbeleid

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de Meerjarenagenda Slachtofferbeleid 2022 - 2025 (hierna: MJA) informeert u de Tweede Kamer periodiek over de voortgang. De eerste en tweede voortgangsbrief heeft u respectievelijk op 22 november 2022 en 6 juni 2023 verzonden. Bijgaand treft u de derde voortgangsbrief aan. Voorts wordt een tabel (bijlage 1) meegezonden waarin een compleet overzicht wordt gegeven van de activiteiten in het kader van de MJA. Tevens treft u een brief aan voor verzending van een afschrift van de voortgangsbrief aan de Eerste Kamer.

2. Geadviseerd besluit

Geadviseerd wordt in te stemmen met verzending van de voorliggende brieven aan Eerste en Tweede Kamer en bijlagen.

3. Kernpunten

In de voortgangsbrief en bijlage gaat u in op vier hoofthema's en bij behorende onderwerpen uit de MJA waarop concrete voortgang is geboekt en constateert u dat de uitvoering van de MJA op koers ligt. Tevens biedt u met deze brief het WODC-rapport grootschalige incidenten en uw beleidsreactie aan. Daarnaast gaat u in op het belang van een gefundeerd en toekomst bestendig slachtofferbeleid en het belang om meer inzicht te krijgen in de effectiviteit van het beleid voor slachtoffers. Een aantal inhoudelijke punten willen wij er in deze nota uitlichten:

1. Versterken rechtspositie slachtoffers

- Ten aanzien van de **OM-strafbeschikking** meldt u dat conform uw toezegging het OM slachtoffers inmiddels in het wensformulier wijst op de mogelijkheid voor het indienen van een schriftelijke slachtofferverklaring. Tevens meldt u de uitkomsten van eigen onderzoek van het OM dat er nog steeds feiten met een OM strafbeschikkingen worden afgedaan, terwijl dat volgens de wet of het beleid van het OM niet zou mogen. Het OM heeft aangegeven deze conclusies uiterst serieus te nemen, maatregelen te nemen om dit te voorkomen en dit nogmaals onder de aandacht te brengen van haar medewerkers. U geeft aan dit onderwerp nogmaals met het college te bespreken en een vinger aan de pols te houden.
- Met betrekking tot **de uitbreiding van de kring der spreekgerechtigden** in het geval van overlijden van het slachtoffer meldt u de Kamer dat u deze niet uitbreidt naar vrienden, zoals de Kamer heeft verzocht. Ook geeft u aan

dat u geen open criterium opneemt in de wet omdat dit tot discussie tijdens zitting kan leiden. Daarnaast is het ongewenst dat een persoon die wil spreken zijn band met het slachtoffer moet onderbouwen. Ook Met het oog op eventuele schrijnende gevallen overweegt u wel een hardheidsclausule op te nemen in de het nieuwe wetboek van Strafvordering. In bijzondere gevallen kunnen dan andere personen dan uit gezins- of familieverband spreken. U zult de komende periode bij de betrokken organisaties de uitvoeringsconsequenties inventariseren. Tot slot overweegt u de lijst met spreekwaardige delicten uit te breiden en gelijk te trekken met delicten waarvoor de verschijningsplicht geldt. Ook hiervoor zult u de ketenpartners op uitvoeringsconsequenties bevragen.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
5306470

2. Verbeteren bescherming slachtoffers

- Met betrekking tot **de bescherming van de privacy van slachtoffers in het strafdossier** (amendement Van Wijngaarden en CA-middelen) is een concept AMvB gereed en in consultatie gebracht. Ook zijn afspraken gemaakt met partijen die stukken aanleveren voor het strafdossier. De verwachting is dat de AmvB op 1 januari 2025 in werking zal treden.
- Ten aanzien van de **privacy van slachtoffers in de media** zijn handreikingen opgesteld voor de media hoe zij hier mee om kunnen gaan.
- Naar aanleiding van een toezegging aan het lid Eerdmans (JA21) in het commissiedebat Strafrechtketen van 28 februari jl., heeft u gekeken wat de mogelijkheden zijn voor slachtoffers **om anoniem gebruik te kunnen maken van het spreekrecht**. Het blijkt dat dit beperkt is. Wel zijn er mogelijkheden om een directe confrontatie met de verdachte (n) te voorkomen.
- Voor het **informer en raadplegen van slachtoffers** en de gefaseerde taakoverdracht daarbij van OM naar het CJIB geldt dat het CJIB per 1 april het slachtoffer over de onherroepelijke uitspraak zal informeren.

3. Herijken schadeverhaal slachtoffers

- Om te bezien of de inning van de schadevergoedingsmaatregel door het CJIB kan worden verbeterd door **vroegtijdig conservatoir beslag** te leggen, waardoor slachtoffers hun schade sneller vergoed krijgen en daders de schade betalen, is een pilot conservatoir beslag gestart; kleinschalige pilot van start gegaan in regio Zuid3 (Zeeland, West-Brabant, Oost-Brabant en Limburg). Gesprekken over een pilot in Midden-Nederland lopen.

4. Uitbreiden ondersteuning slachtoffers

- Er is een overeenkomst gesloten met Fier voor het **inrichten van een online advies, hulp- en kennisplatform** dat per medio 2025 live zal gaan voor slachtoffers van dwingende groepschulden. Dit is tevens relevant in het kader van de recent verschenen serie 'Jehova: Van God Los' waarbij het fenomeen uitsluiting in aan bod komt.
- Slachtofferhulp Nederland heeft initiatieven ontplooid om **jongeren die slachtoffer worden beter te bereiken**. Verder is de gidsfunctie van SHN versterkt om daarmee de toegang tot algemene voorzieningen te vergroten.
- Er wordt een toelichting gegeven op het traject van VWS en JenV om de **hulpverlening aan slachtoffers van seksueel misbruik** beter te organiseren, zodat slachtoffers weten waar ze terecht kunnen en versnippering wordt tegengegaan.

- Verder meldt u dat ARQ-psychotrauma wordt ingezet om de ervaringen en behoeften van de voormalig gegijzelden van **de schoolgijzeling in Bovensmilde** in 1977 op te tekenen.
- Met betrekking tot **het WODC-rapport grootschalige incidenten** geeft u aan dat u de aanbevelingen in het rapport als ondersteuning van beleid ziet en aansluiten bij het bestaande hulpaanbod.
- Inzake de **motie Ellian voor een automatisch afschrift van het vonnis** meldt u de Kamer dat u in gesprek bent met de relevante partijen om tot een praktische en werkbare oplossing te komen, omdat er geen wettelijke verplichting geldt. Daarbij dient wel rekening te worden gehouden met het feit dat niet ieder slachtoffer deze behoefte heeft.
- Tot slot meldt u de Kamer welke stappen er zijn gezet met betrekking tot het komen tot een nieuwe visie op Slachtofferbeleid en een Strategische Evaluatie Agenda en welke eerste inzichten dat heeft opgeleverd, o.a. het **meten van output** in plaats van uitsluitend tevredenheid en een **meta-onderzoek naar de behoeften van slachtoffers** om vast te kunnen stellen of de doelen van het beleid nog passen bij de huidige slachtoffers en relatief nieuwe delicten.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
5306470

4. Toelichting

4.1 Politieke context.

Kamerfracties staan over het algemeen positief tegenover de versterking van de positie van slachtoffers en mogelijk ook tegenover verdere uitbreiding van slachtofferrechten. Ketenpartners hebben echter tijd nodig om de uitvoering van de bestaande rechten te verbeteren of nog te implementeren, zodat slachtoffers in de praktijk merken dat zij bestaande rechten kunnen effectueren.

In de voortgangsbrief en bijbehorende tabel zullen een aantal moties en toezeggingen worden afgedaan, te weten:

- Motie Kuiken/Toorenborg, 35300, nr. 49, d.d. 26 februari 2020
- Toezegging evaluatie EU-richtlijn minimumnormen slachtoffers, ID 89163
- Toezegging meldpunt sektesignaal in Voortgangsbrief, ID 123153
- Toezegging informeren zittingen met spreekrecht, ID 110234

Ten aanzien van de motie Ellian naar het automatisch verstrekken van een afschrift van het vonnis aan slachtoffers wordt een tussenstand gemeld.

4.4 Krachtenveld

Waar van toepassing zijn de passages uit de brief afgestemd met de betrokken organisaties, te weten Slachtofferhulp Nederland, het Openbaar Ministerie, de politie, de Raad voor de Rechtspraak, het Centraal Justitieel Incassobureau en het Schadefonds Geweldsmisdrijven.

4.8 Communicatie

Niet van toepassing, er worden geen aanvullende communicatieafspraken gemaakt rondom het versturen van deze brief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
15 april 2024

Ons kenmerk
5306470